

Inhoud

A. Inleidend deel	
1. Inleiding.....	1
2. Over het protocol.....	2
B. Protocol.....	3

Protocol thuiszitters

A. Inleidend deel

1. Inleiding

1.1

Het terugdringen van het aantal thuiszitters is een belangrijke doelstelling van passend onderwijs. Ieder kind dat thuiszit, is er namelijk één te veel. Van alle betrokkenen mag dus worden verwacht dat ze zich maximaal en proactief inzetten om thuiszitten te voorkomen - en als het zich toch voordoet, zo snel mogelijk op te lossen.

Samenwerkingsverband Kindkracht staat op het standpunt dat er in principe geen thuiszitters kunnen zijn. Iedere aangesloten basisschool neemt zijn verantwoordelijkheid en voert de zorgplicht uit. Desalniettemin heeft Kindkracht in overleg met de leerplichtambtenaren van de gemeenten op Voorne Putten Rozenburg een protocol thuiszitters opgesteld.

Doel hiervan is onder andere het signaleren van knelpunten bij de plaatsing van leerlingen.

Het is van groot belang dat de (dreigende) thuiszitters in een zo vroegtijdig mogelijk stadium in beeld gebracht worden. Daarbij is samenwerking en een goede afstemming tussen alle betrokkenen essentieel om de vaart erin te kunnen houden. Die partijen zijn, naast de leerling zelf:

1. de ouders/verzorgers/voogd
2. de IB-er/directeur van de basisschool waar de leerling staat ingeschreven
3. het betreffende schoolbestuur
4. de leerplichtambtenaar van de woongemeente
5. ketenpartners, zoals CJG, overige hulpverlening
6. schoolarts (bij ziekte gerelateerd verzuim)

1.2

De definitie van een thuiszitter is volgens SWV Kindkracht:

Een jongere tussen de 5 en 12 jaar die valt onder de leerplichtwet en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt, zonder dat hij/zij vrijstelling heeft van de leerplichtwet.

1.3

De leerplichtwet hanteert de term 'relatief schoolverzuim'. Hierbij gaat het om ongeoorloofd verzuim, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen:

- luxe verzuim: leerplichtige jongeren worden thuisgehouden of blijven zelf thuis uit luxe overwegingen zoals een vakantie met het gezin of een feest.
- signaal verzuim: schoolverzuim kan een signaal zijn dat er sprake is van dieperliggende problemen. Bijvoorbeeld problemen in de gezinssituatie, faalangst, het zich niet welbevinden op school, conflictsituaties, etc.

1.4

De leerplichtwet kent de term 'absoluut verzuim'. Daarmee wordt bedoeld op een jongere die wel leerplichtig is, maar niet staat ingeschreven op een school en geen vrijstelling heeft van de leerplichtwet. Via het leerlingenregistratiesysteem Leerling basisadministratie (LBA) heeft de leerplichtambtenaar het absoluut verzuim in beeld. In deze gevallen komt de leerplichtambtenaar in actie.

1.5

Leerlingen die vrijstelling hebben zijn volgens de definitie dus geen thuiszitters. Er zijn verschillende soorten vrijstellingen, waaronder bijvoorbeeld vanwege medische of psychische gronden.

Protocol thuiszitters

2. Over het protocol

2.1

Het is een wettelijke plicht om te handelen overeenkomstig een protocol voor thuiszitters. Verder is het nuttig en noodzakelijk dat zo'n protocol eenheid brengt binnen de scholen van het samenwerkingsverband. Tenslotte worden alle scholen geacht naar dit protocol (zie B) te handelen.

2.2

De Wet Passend Onderwijs geeft aan dat samenwerkingsverbanden voldoende aandacht moeten hebben voor thuiszitters. Ook vermelden we de volgende indicator uit het inspectietoezichtkader voor samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs:

'Binnen het samenwerkingsverband is geen schoolverzuim door leerlingen die (mogelijk) extra ondersteuning nodig hebben. Het samenwerkingsverband bevordert in voldoende mate dat alle leerplichtige leerlingen die mogelijk extra ondersteuning nodig hebben, ingeschreven staan bij een school en daadwerkelijk onderwijs volgen. Het samenwerkingsverband toont aan dat het alsnog bestaande schoolverzuim door deze leerlingen buiten haar invloedssfeer ligt en niet voorzienbaar was. Dit kan aan de hand van kengetallen, analyses en plannings van activiteiten om schoolverzuim te voorkomen. Het samenwerkingsverband kan bovendien aantonen dat het ten behoeve van het bereiken van dit doel functionele contacten onderhoudt met relevante ketenpartners (leerplicht, jeugdzorg, politie etc.)

2.3

Het doel van het protocol thuiszitters wordt als volgt omschreven:

- Het in kaart brengen van het aantal thuiszittende leerlingen binnen het samenwerkingsverband
- Het terugbrengen van het aantal thuiszittende leerlingen binnen het samenwerkingsverband
- Het versnellen van de plaatsing van een thuiszittende leerling in een passende onderwijsplek en/of toewijzing naar zorg
- Het signaleren en analyseren van de belangrijkste oorzaken van thuiszitten en knelpunten bij plaatsing
- Het voorkomen dat leerlingen thuiszitter worden

2.4

De volgende uitgangspunten worden in het protocol thuiszitters gehanteerd:

- De school waar de leerling staat ingeschreven, en het betreffende bestuur, blijven verantwoordelijk voor een thuiszittende leerling
- Er is altijd één plan en verantwoordelijke voor de begeleiding van een thuiszittende leerling
- Er wordt altijd gezocht naar samenwerking met de ouders
- Er is altijd samenwerking tussen de ouders, de school, het samenwerkingsverband en de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de leerling
- Het uiteindelijke doel is het zo snel mogelijk na melding hervatten van de schoolgang van de thuiszitter
- Zo snel mogelijk na de melding van thuiszitten wordt een leerling altijd besproken binnen het schoolondersteuningsteam (SOT), het plaatselijke jeugdteam (bijv. CJG) of middels een traject Handelingsgericht Integraal Arrangeren (HIA)
- De school handelt overeenkomstig het verzuimprotocol van de eigen gemeente

Protocol thuiszitters

B. Protocol

De problematiek rond een thuiszittende leerling vraagt om een integrale aanpak. Er worden verschillende partijen onderscheiden in de aanpak van het thuiszitten. Zij spelen ieder op eigen wijze een sleutelrol: de school, het samenwerkingsverband, de leerplichtambtenaar, de ouders van de leerling en mogelijk andere betrokken instanties. Zij hebben samen de vereiste kennis over een leerling. Het is daarom van belang dat een thuiszittende leerling bij al deze partijen goed in beeld is en dat zij goed met elkaar samenwerken. We geven per partij aan wat er van hen verwacht wordt.

De school

- Controleert of leerlingen naar school komen.
- Heeft een verzuimbeleid en een deugdelijke verzuimadministratie¹.
- Neemt bij ongeoorloofd verzuim direct contact op met ouders/verzorgers.
- Gaat in een zo vroeg mogelijk stadium in gesprek met ouder/verzorgers.
- Meldt schoolverzuim bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente.
- Bespreekt een thuiszittende leerling altijd in het schoolondersteuningsteam (SOT).
- Maakt samen met ouders een plan van aanpak met een heldere regie en een contactpersoon.
- Meldt een thuiszittende leerling uiterlijk na één maand thuiszitten bij samenwerkingsverband Kindkracht en de leerplichtambtenaar van de woongemeente.
- Meldt frequent, zorgelijk of ongrijpbaar ziekteverzuim bij de jeugdarts van het CJG.
- Meldt bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente indien:
 - a. De jeugdarts heeft geconstateerd dat er geen belemmeringen zijn om naar school te gaan;
 - b. Ouders/leerling niet meewerken aan CJG onderzoek.
- Houdt contact met de thuiszitter en de ouders/verzorgers.
- Biedt, waar mogelijk, een aangepast onderwijsprogramma aan voor de thuiszittende leerling.

Het samenwerkingsverband Kindkracht

- Houdt bij welke thuiszitters er in de regio zijn, en wat daar aan gedaan wordt.
- Registreert thuiszitters en wisselt maandelijks deze informatie, volgens een vastgesteld format, uit met de leerplichtambtenaren binnen de regio.
- Zoekt na melding samen met de school en de ouders naar een oplossing voor de thuiszitter in samenwerking met eventuele andere betrokken instanties.
- Heeft uiteindelijk, in het geval het betreffende schoolbestuur niet wil meewerken aan de gewenste oplossing, doorzettingsvermogen (Plaatsingsadviescommissie [PAC]).

De leerplichtambtenaar

- Is met de scholen verantwoordelijk voor de aanpak van verzuim.
- Houdt toezicht op de leerlingen en de ouders/verzorgers. Hij spreekt leerlingen en ouders aan op het verzuim en kan ouders/verzorgers (en leerlingen vanaf 12 jaar) strafrechtelijk aanpakken.
- De leerplichtambtenaar spreekt de scholen aan op verzuimbeleid en –administratie. Als een school verzuim niet of onvoldoende meldt aan de leerplichtambtenaar, dan informeert hij de onderwijsinspectie hierover.
- Neemt de verzuimmelding in behandeling en doet onderzoek naar de achtergronden van het verzuim.
- Zoekt in een thuiszittercasuïstiek samen met de ouders/verzorgers, de school, het samenwerkingsverband en eventuele andere betrokken (zorg)partijen naar een oplossing. Hij zet hierbij het kind centraal en zoekt naar maatwerk. Afweging is steeds welke verantwoordelijken worden aangesproken om thuiszitten te voorkomen of op te lossen.

¹ Conform het gemeentelijk verzuimprotocol

Protocol thuiszitters

Vervolg leerplichtambtenaar

- Bespreekt met het samenwerkingsverband thuiszittende leerlingen voor een gezamenlijke aanpak en wisselt maandelijks gegevens uit.

In bepaalde gevallen kunnen er ook andere partijen een rol spelen, zoals bijvoorbeeld de onderwijszorgconsulent. Deze is in dienst van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) om ouders/verzorgers en scholen te adviseren en te begeleiden bij onderwijskwesties rond een kind. Het gaat dan om problematiek rond plaatsing, schorsing, verwijdering of onenigheid over allerlei zaken. De onderwijszorgconsulent probeert ook oplossingen te vinden voor kinderen die langdurig thuiszitten zonder uitzicht op een onderwijsplaats.